

Zelf in gesprek: Wat kenmerkt voor jou ambtelijk vakmanschap?

Ga met jouw team of organisatieonderdeel in gesprek aan de hand van bovenstaande vraag. Denk daarbij bijvoorbeeld aan vrijelijk adviseren, onafhankelijkheid, werken voor de samenleving of voor de politiek. Heb jij altijd voor ogen voor wie jij je werk doet en hoe komt dat tot uiting? En tegen welke dilemma's loop jij aan in het werk?

Hieronder staan voorbeeldvragen om te gebruiken om het gesprek te starten en verder richting te geven. Kijk wat in jullie situatie past of aan de orde is.

Jouw werk als ambtenaar

- Wat betekent ambtelijk vakmanschap voor jou?
- Welke dilemma's kom je op dit vlak tegen in je werk?
- Ken je voorbeelden uit je werk waarin je juist wel of niet jouw ambtelijke rol kon vervullen?
- Wanneer ben je trots op je werk?
- Heb je wel eens wakker gelegen van een klus/dossier? Zou je daar nu over willen praten? Waarom wel/niet?
- Hoe houden we het werk van ambtenaren aantrekkelijk?
- Hoe blijven we ons ambtelijk vakmanschap ontwikkelen?

Beleid, uitvoering en toezicht

- Wat heb je nodig om goed beleid te maken of advies te geven?
- Hoe ga je om met conflicterende belangen of dilemma's? Heb je hier voldoende handvatten voor? Ken je die en gebruik je ze?
- Wat heb je in de uitvoering, beleid of inspectie nodig om goed vakmanschap te kunnen laten zien?
- Hoe ervaar jij de verbinding tussen beleid en uitvoering of tussen staf en beleid of beleid en inspectie of.....?

Tegenspraak

- Wat is voor jou tegenspraak? Hoe ziet dat eruit? Wat doe je dan?
- Leven je bewust tegenspraak? Zoek je het bewust op?
- Wat doe je als er niets met jouw tegenspraak wordt gedaan?
- Wat zijn voorbeelden van wel of geen tegenspraak in jouw werk?

Menselijke maat

- Wat betekent de menselijke maat voor jou in je werkpraktijk?
- Ken je voorbeelden uit jouw werk waarin juist wel of niet de menselijke maat werd toegepast?

Samenwerking

- Wat zit goede samenwerking tussen ambtenaren in de weg? Heb je daar een voorbeeld van?
- Hoe moeten we als ambtenaren omgaan met bewinds- personen? En de media?
- Hoe ga je ermee om als in gesprekken met externen wordt gevraagd naar jouw opvattingen?
- Hoe gaan we om met fouten?

Zelf in gesprek: hoe ga jij om met dilemma's rondom ambtelijk vakmanschap?

Tegen welke dilemma's loop jij aan in jouw werk als ambtenaar? Wanneer schuurt het in de samenwerking of in het maken van een beslissing in jouw werk? Hoe kijk jij daar tegenaan? En hoe ga jij daarmee om? En uiteraard: hoe zit dat bij jouw collega's?

Hieronder staan een aantal voorbeeld dilemma's om te gebruiken voor een gesprek met jouw team of organisatieonderdeel. Kies een dilemma of beschrijf een eigen dilemma. Bespreek het dilemma met elkaar. Wat valt op in het gesprek? Wat zijn de rode draden? Spreek aan het einde van het gesprek met elkaar af hoe jullie daarmee verder gaan.

Voorbeeld dilemma's

1. Snelheid versus (procedurele) zorgvuldigheid

Het moet morgen bij de minister liggen, maar ik wil het ook zorgvuldig doen. snelheid versus (procedurele) zorgvuldigheid

2. Legitimiteit versus rechtvaardigheid

De wet zegt dat ik A moet doen, maar in het geval van mevrouw X/bedrijf Y/Boer Z pakt dit wel heel onrechtvaardig uit.

3. Loyaliteit versus objectiviteit

Ik ben graag loyaal aan de minister, maar wil ook graag objectief kunnen adviseren. loyaliteit versus objectiviteit

4. Transparantie versus fouten mogen maken

Ik vind het belangrijk om open richting de maatschappij te zijn, maar ik wil ook niet afgebrand worden door de media.

5. Politieke wensen versus uitvoerbaarheid

De politiek kan dit wel willen, maar het is gewoon niet uitvoerbaar.

6. Massaproductie versus menselijke maat

We moeten zo'n grote groep bedienen in zo'n korte tijd dat het onmogelijk is om maatwerk te leveren en recht te doen aan de context van ieder burger.